

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **Bc. E. K.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 12. 2021, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 1. 12. 2021, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 1 946 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované, citovanému v záhlaví, kterým žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 2. 8. 2021, č. j. X. Žalovaná tímto rozhodnutím snížila žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala nesprávné zjištění skutkového a právního stavu. Žalobkyni byla uznána invalidita třetího stupně dne 28. 5. 2020 pro nemoci páteře a průduškové astma, poté absolvovala osteotomii levé dolní končetiny, kdy nebylo možné po dobu 12 měsíců ji zatěžovat, a 19. 7. 2021 byla dlaha z kloubu odstraněna. Po opakovaných problémech s léčbou pomocí neuromodulace lékaři žalobkyni zařadili na čekací listinu pro operaci páteře (SCS = spinal cord stimulation) s výhledem v horizontu až pět let. Přesto posudkový lékař 20. 4. 2021 snížil stupně invalidity, i když nebyla dokončena léčba a

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

nebyla dostupná žádná lékařská dokumentace o zlepšení zdravotního stavu. Žalobkyně podrobně popsala svůj zdravotní stav i předchozí pracovní praxi zdravotní sestry na JIP, studium vysoké školy v oboru a kariérní postup včetně plánů do budoucna. Žalobkyni nepomohly ani rehabilitace, lázně a další léčba. Její stav se ještě zhoršil. Na analgetika má alergii a po vyšší dávce opiátů ji odvezla rychlá záchranná pomoc. Žalobkyně nemůže stát, ani sedět, zvednout se, rozejít se a chodit, převážně leží a musí přitom stále měnit polohy; chůze je možná jen s ortézou a dvěma francouzskými holemi. Žalobkyně se léčí i s pravou nohou, indikována byla osteotomie. Žalobkyně měla pracovat jako asistentka pro postižené, kvůli pandemii zaměstnavatel přerušil činnost a žalobkyni se stav nohy během měsíce zhoršil natolik, že nemohla nastoupit. Vždy se postarala o děti, i po smrti manžela, ale nyní jí musí pomáhat s péčí o domácnost partner. Podle zprávy ortopeda přetrvávají po osteotomii levé dolní končetiny lumbalgie a deficit hybnosti. V průběhu rekonvalescence došlo k nálezům gonartrózy pravé dolní končetiny. Další operace nebyla možná z důvodu neukončené léčby levé dolní končetiny. Stav žalobkyně není stabilizovaný a je nedolčený. Žalobkyně je v perioperačním období a čekají ji operace ortopedická a neurochirurgická. Z důvodu zhoršujícího se zdravotního stavu žalobkyně trpí úzkostmi a depresemi. Operovaná levá dolní končetina se v průběhu času zhoršuje. Pravá dolní končetina je předurčena k náhradě kolenního kloubu. Žalobkyně není schopna svou profesi vůbec vykonávat.

3. Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** odkázala na napadené rozhodnutí a navrhla jako důkaz posudek PK MPSV ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) Rozhodnutí samotné ponechala žalovaná na úvaze soudu podle závěrů posudkové komise.
4. **Žalobkyně v replice** uvedla, že pokles její pracovní schopnosti nastal nejméně o 85 % a požádala o osobní vyšetření posudkovými lékaři. Odborní lékaři žalobkyni opakovaně doporučili využívání invalidního vozíku.
5. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 1. 12. 2021.
6. Ze **správního spisu** soud zjistil, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc (dále jen „OSSZ“) ze dne 20. 4. 2021 žalobkyně je invalidní v prvním stupni, protože pokles její pracovní schopnosti činil 40 %.
7. Z **napadeného rozhodnutí** soud zjistil, že posudkový lékař žalované v námitkovém řízení stanovil, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni a rozhodující příčina jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odpovídá kapitole XIII oddílu E položce 1c přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), a poklesu pracovní schopnosti o 40 %. Posudkový lékař žalované uvážil, že stav žalobkyně se zlepšil a stabilizoval a jde u ní především o reziduum po operaci bederní páteře pro hernii disku, foraminostenosu a útlak kořene L4,5 vlevo.

8. Krajský soud si vyžádal od **Posudkové komise ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě** (dále „PK MPSV“ nebo „posudková komise“) **posudek** ve věci invalidity žalobkyně a ten byl vypracován dne 25. 3. 2022. Podle tohoto posudku šlo u žalobkyně o invaliditu druhého stupně od 6. 10. 2021 (den nálezu rehabilitačního lékaře). Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je bolestivý syndrom páteře.
9. Hodnocení stavu žalobkyně odpovídá posudkově postižení uvedenému v kapitole XIII oddílu E položce 1c přílohy vyhlášky o posuzování invalidity s 40 % poklesu míry pracovní schopnosti a navýšením o 10 % na celkových 50 % pro další postižení žalobkyně, doložené novou lékařskou dokumentací. Podle zprávy z rehabilitačního oddělení Fakultní nemocnice Olomouc ze dne 6. 10. 2021 je plánována operace SCS na rok 2022, po které by se stav žalobkyně měl zlepšit. Omezení platnosti posudku posudkové komise do 6. 10. 2023 zohledňuje i možné zlepšení po korekční osteotomii kolene i možnou úpravu lehké deprese, která vyplývá z obav do budoucna. Končetiny jsou bez omezení svalové síly, bez paréz a spastických projevů. Nejsou poruchy mikce. Uznání invalidity třetího stupně bylo posudkovým omylem, kritéria podle položky 1d nebyla splněna – u žalobkyně nešlo o těžký neurologický deficit s těžkými parézami, atrofiemi svalů a poruchami sfinkterů. Gonartróza nezpůsobuje větší míru poklesu pracovní schopnosti než vertebrogenní algický syndrom. Pokud u žalobkyně nedojde po zavedené léčbě a po uskutečněných terapiích ke zlepšení zdravotního stavu, může požádat o zvýšení invalidního důchodu.
10. Po provedeném řízení krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Posudkové komise jsou oprávněny posuzovat pokles pracovní schopnosti a vyslovovat posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Hlavním obsahem činnosti posudkového orgánu je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí také znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné znalosti z oboru posudkového lékařství, na nichž především posouzení invalidity závisí.
12. Soud učinil skutková zjištění z výše citovaných důkazů, zejména posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 25. 3. 2022, který byl rozhodujícím důkazem pro rozhodnutí soudu.
13. Přezkoumává-li krajský soud správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). V tomto řízení byl vypracován posudek Posudkovou komisí MPSV v Ostravě dne 25. 3. 2022. Krajský soud nezpochybnil závěr posudku Posudkové komise MPSV v Ostravě pro jeho přesvědčivé, vyčerpávající a jednoznačné odůvodnění a pro své rozhodnutí tento závěr posudku převzal. Proti posudku žalobkyně ani žalovaná nevznesly žádné námitky.

14. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
15. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
16. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
17. Podle § 2 odst. 3 poslední věta téže vyhlášky *za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*
18. Jestliže u žalobkyně bylo prokázáno, že k datu napadeného rozhodnutí docházelo k poklesu její pracovní schopnosti o 50 %, je nutno žalobkyni k datu napadeného rozhodnutí považovat za invalidní ve druhém stupni, a to od 6. 10. 2021, jak je uvedeno v posudku PK MPSV v Ostravě.
19. Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení, neboť žalovaná si ve správním řízení neopatřila důkazy v takovém rozsahu, aby byl prokázán skutečný stav věci. Současně krajský soud vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Žalovaná znovu ve věci rozhodne, přičemž bude vycházet z právního názoru krajského soudu, že žalobkyně byla invalidní ve druhém stupni, a to ode dne 6. 10. 2021.
20. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a zavázal žalovanou zaplatit úspěšné žalobkyni cestovné k jednání soudu a zpět, tj. $2 \times 26 = 52$ km, a cestovné k jednání PK MPSV v Ostravě a zpět, tj. $2 \times 126 = 252$ km (dle mapy.cz), celkem 304 km. Dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 511/2021 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad, ve znění vyhlášky č. 47/2022 Sb., náleží za použití osobního motorového vozidla základní sazba 4,70 Kč/km, tj. 1 428 Kč. Dle § 4 písm. a) téže vyhlášky je průměrná cena benzínu automobilového 95 oktanů 37,10 Kč/l. Podle technického průkazu je kombinovaná spotřeba automobilu 4,6 l/100 km. Náklady na úhradu pohonných hmot dosáhly částky 518 Kč a cestovné celkem činí 1 946 Kč. Soud žalobkyni nepřiznal náhradu za ztrátu na výdělku pro ni a pro zástupce, protože žalobkyně je podle posudku PK MPSV a podle žaloby evidovaná na úřadu práce a nedoložila potvrzení zaměstnavatele o výši výdělku a zástupce uvedl u jednání soudu, že studuje právnickou fakultu a rovněž nedoložil potvrzení zaměstnavatele o výši výdělku, jak o tom byla žalobkyně poučena v předvolání. Žalobkyně a zástupce nedoložili ani platební výměr správce daně. Podle § 57 s. ř. s. se hradí ušlý výdělek - účast v řízení před soudem je překážkou v práci, za niž nepřísluší náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele. Pokud žalobkyni a jejímu zástupci žádný výdělek neušel, není co nahrazovat.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 21. dubna 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně